

ת"פ 6945/02/15 - מדינת ישראל נגד מאיר כהן, אלירן כהן

בית משפט השלום בבית שמש

ת"פ 6945-02-15 מדינת ישראל נ' כהן ואח'

בפני כבוד השופטת מאיה אב-גנים ויינשטיין

בעניין: מדינת ישראל באמצעות עוה"ד יצחק חנוך

המאשימה

נגד

1. מאיר כהן באמצעות עוה"ד שמעון ביטון

2. אלירן כהן

ב

באמצעות עוה"ד יצחק בן חמו הנאשמים

גזר דין

הנאשמים הודו והורשעו בכתב אישום מתוקן בתקיפה סתם ע"י שניים או יותר, עבירה לפי סעיף 382(א) בשילוב עם סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"). הנאשם 1 (להלן: "מאיר") הורשע גם באיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

1. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 24/09/13 בסמוך לשעה 01:30, ביקש מאיר, דודו של הנאשם 2 (להלן: "אלירן"), מארבעת המתלוננים (מוריאל, עודד, עומר ומישאל) לפנות את המקום בו ישבו, משום שלטענתו הקימו רעש. לאחר מכן ניגש מאיר למתלוננים ואמר לעודד, "אתה עודד הדלקת אותי, אני לא שולט על עצמי, אני אזיין פה אחד אחד... אם תוך שתי דקות לא תפנו את הסוכה, אני אפרק פה אחד אחד".

זמן קצר לאחר המתואר, הגיע למקום אלירן. אלירן רץ לרכבו, הוציא משם אלה מעץ וגז מדמיע, נתן בידי מאיר גז מדמיע, ושניהם יחד החלו לרסס את המתלוננים. מיד לאחר מכן, עזב אלירן את המקום.

2. לאחר המתואר החל ויכוח בין מוריאל לאשתו של מאיר, ואז החל מאיר להכות את מוריאל בבעיטות ואגרופים. מישאל, אחיה של מוריאל, ניסה להרחיק את מוריאל מידיו של מאיר, וספג אגרופ בפניו. למוריאל נגרמה נפיחות קלה ברגלה ועומר התעלף כתוצאה מריסוס הגז וחזר להכרה לאחר מספר דקות. המתלוננים התפנו לקבלת טיפול במרפאת ט.ר.מ.

תסקיר שירות המבחן:

מאיר כהן:

3. מאיר בן 44, נשוי ואב לשלושה ילדים קטינים, אשר העבירה בה הורשע היא העבירה הראשונה והיחידה עבורו. בשל צענת הפרט, לא אפרט את שנכתב בכל הנוגע לבני משפחתו של הנאשם. מאיר קיבל אחריות

עמוד 1

חלקית על מעשיו, ביטא צער, בושה וחרטה על התנהגותו. לגישתו, פעל מתוך לחץ כאשר המתלוננים הרעישו באמצעות מערכת "קריוקי" מתחת לחלון ביתם בשעת לילה מאוחרת. מאיר פנה אל המתלוננים מספר פעמים וביקש מהם לחדול, אך ללא הועיל. התגובה האלימה נבעה מלחץ, דאגה לבני משפחתו ומתסכול.

4. שירות המבחן התרשם שמאיר בעל ערכים חיוביים, מנהל אורח חיים תקין ופועל מתוך אחריות ומחויבות למשפחתו. בהערכת הסיכון שנערכה למאיר נקבע, כי רמת הסיכון להישנות עבירת אלימות, נמוכה.

מאיר הביע בפני שירות המבחן חשש שההרשעה עלולה לפגוע בעבודתו כנהג מנוף, שכן באתרים שונים נדרש הוא להציג תעודת יושר.

5. שירות המבחן העריך שמעורבותו של מאיר בעבירה, אינה מאפיינת את אורך חייו הנורמטיבי ושומר החוק. העבירה בוצעה כתוצאה ממצב דחק בו היה נתון. נוכח האמור ועל מנת למנוע פגיעה בתעסוקתו הנוכחית, המליץ שירות המבחן לבטל את הרשעתו של מאיר ולהטיל עליו צו של"צ בהיקף של 200 שעות, התחייבות כספית ופיצוי למתלונן.

אלירן כהן:

6. אלירן, רווק בן 25, עובד כעצמאי בתחום הפרסום. שירות המבחן תיאר את נסיבות חייו הקשות, אשר מפאת צנעת הפרט, לא אפרטן. אלירן נעדר עבר פלילי, אישר את מעורבותו בעבירה, אך מסר כי החזיק רק במיכל גז מדמיע ולא החזיק באלה מעץ. לדבריו, דודו- מאיר, התקשר אליו ודיווח כי המתלוננים מכים אותו. הוא הגיע למקום כדי להגן על דודו. להערכת שירות המבחן, לצד הבעת חרטה וביטוי מילולי, אלירן רואה במעשיו כהגנה עצמית לגיטימית והתקשה להבין את הפסול שבהתנהלותו ולבחון אלטרנטיבות להתנהגותו.

אלירן תיאר ששינה את דפוסי התנהגותו ואינו מתערב עוד בעניינים שאינם קשורים אליו ישירות.

7. שירות המבחן התרשם שהעבירה משקפת סגנון חיים כוחני ותפיסת אלימות כדרך לפתרון בעיות. למרות שאלירן ביטא חשש שההרשעה תפגע באפשרויות התעסוקה שלו בעתיד, נוכח חומרת העבירה, העדר נזק מוחשי וקונקרטי לאלירן והעדר הליך שיקומי, שירות המבחן לא המליץ על ביטול הרשעתו, אלא על גזירת עונש של מאסר מותנה, בנוסף לפיצוי למתלוננים.

טיעוני הצדדים לעונש:

מאיר כהן:

8. ב"כ המאשימה עמד על חומרת האירוע וחלקו המרכזי של מאיר- תקיפה בצוותא מספר אנשים תמימים, כאשר חומרה יתרה יש לייחס לתוצאת האירוע ולעובדה שמדובר בתקיפה באמצעות גז מדמיע, והבאת אלה מעץ למקום. כתוצאה מהתקיפה, נגרמה למישאל נפיחות ברגל ועומר איבד את הכרתו. בנסיבות כאמור, אין המדובר בתיק המתאים לאי הרשעה. יתרה מכך, למרות שמאיר הוא הנאשם העיקרי בתיק, דווקא בעניינו המליץ שירות המבחן על הימנעות מהרשעה, כאשר בעניינו של אלירן המליצו על הרשעה ומאסר על תנאי. ב"כ המאשימה ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן לעניין העונש- צו של"צ בהיקף של 200 שעות, אך להוסיף ולגזור על מאיר מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננים.

9. בא כוחו של מאיר טען שדווקא אלירן הוא התוקף העיקרי. הוא שהוציא את האלה והגז המדמיע והוא היה זה שריסס את המתלוננים. ב"כ העיר, כי לא שם לב לכך שבכתב האישום המתוקן נכתב נושא ריסוס הגז, כאשר ישנה סתירה בין העדים בנקודה האמורה. אשר להמלצת שירות המבחן נטען, כי שירות המבחן עשה עבודה מקיפה ומעמיקה וחזקה על בית המשפט שיסמוך על שירות המבחן ויקבע עמדה של אי הרשעה ואת היקף השל"צ. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את ההמלצה ככתבה וכלשונה.

10. מאיר טען להיותו הקרבן בתקיפה. למרות הודאתו טען הנאשם "לא היה גז ולא היו אלות".

אלירן כהן:

11. לגישת המאשימה, עמדת שירות המבחן להסתפק במאסר מותנה ופיצוי למתלוננים, אינה מקובלת, בהעדר רכיב מוחשי. עמדת המאשימה היא שיש להטיל על אלירן צו של"צ, בהיקף נמוך מהיקף צו השל"צ שיש שיטל על מאיר. נוכח האמור עתר ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם מאסר על תנאי, צו של"צ ופיצוי למתלוננים.

12. בא-כוחו של אלירן טען שחלקו של אלירן באירוע, מזערי. אלירן הגיע למקום, מסר בידי מאיר גז מדמיע, וריסס את המתלוננים. ב"כ הדגיש את נסיבות חייו המורכבות של אלירן. למרות ששירות המבחן לא המליץ על ביטול ההרשעה בעניינו, ביקש ב"כ שבית המשפט "יבחן את הנסיבות ויקרא בין השורות את התסקיר", ויבטל את הרשעת הנאשם.

13. ב"כ הסכים כי יוטל על אלירן צו של"צ, פיצוי למתלוננים והתחייבות, אך טען שיש לבטל את הרשעתו לנוכח עבודתו בתחום הפרסום מול עיריית בית שמש, והיותו במגעים מול עיריית מודיעין. כנטען, ישנה פגיעה אפשרית קונקרטיית בחלופות התעסוקתית של אלירן.

14. אלירן הביע צער על שארע, והוסיף שישב באותו השבוע עם המתלוננים והוריהם, והתנצל בפניהם. אלירן הבהיר שהוא מוכן לפצות את המתלוננים בכל דרך, אך ביקש לבטל את הרשעתו בדיון, כדי שלא לפגוע בעתידו.

דיון:

שאלת ההרשעה:

15. כלל הוא בדיון הפלילי, שאדם שביצע עבירה צפוי להיות מורשע בדיון. אין מחלוקת, כי הרשעתו של מי שעבר עבירה פלילית, היא חוליה טבעית הנובעת מהוכחת אשמתו ומממשת את אכיפת החוק באופן שוויוני (ע"פ 9893/06 אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל. 31/12/07. ראו גם ע"פ 2555/12 חי נחמיאס נ' מדינת ישראל. 09/01/14). עם זאת:

"בנסיבות חריבות ומיוחדות, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי לבין עוצמת הפגיעה הצפויה לנאשם באם יורשע, ובהתחשב במכלול הנתונים הרלבנטיים לעניין, ניתן לעשות שימוש בסמכות אי ההרשעה" (ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' דני קליין. 04/09/07; ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל. פ"ד נב(3) 337, 342).

16. הימנעות מהרשעת נאשם שאשמתו הוכחה היא חריג שיופעל במקרים נדירים בלבד, בהם שוכנע בית המשפט כי הפגיעה הקשה שתיגרם לנאשם בעטייה של הרשעה, אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית שזו תניב.

17. בבואו לשקול האם להימנע מהרשעה, על בית המשפט לאזן בין האינטרס הציבורי לבין נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם. מחד גיסא - ככל שהעבירה חמורה יותר, הכף תטה לעבר ההרשעה. מאידך גיסא - כשם שהענישה הינה אינדיבידואלית, על בית המשפט לבחון פרטנית את הנאשם העומד לדן.

18. במקרה של אלירן, שירות המבחן לא בא בהמלצה לבטל את הרשעתו וזאת, בהעדר נזק מוחשי וקונקרטי, לצד חומרת העבירה. בטיעונים לעונש נטען לתעסוקה בתחום הפרסום והשיווק והעדר רצון "לצבוע אותו באור שלילי", אך פרט לטענה בעלמא, לא הוצגה פגיעה קונקרטית.

בעניינו של מאיר, למרות חלקו המשמעותי יותר באירוע והחומרה הנוספת שיש לייחס למעשיו, המליץ שירות המבחן על ביטול ההרשעה וזאת, על מנת למנוע פגיעה בתעסוקתו הנוכחית. בהמלצת שירות המבחן לא ניתנה התייחסות לפגיעה קונקרטית ונזק מוחשי.

"...יש להתייחס לנזק המוחשי-קונקרטי העלול להיגרם למבקש, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, לפיהן עלול להיגרם לו נזק כלשהו בעתיד. קבלת גישתו זו של המבקש, תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדיון השפעה על היתכנותם של אותם תרחישים" (רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (01/01/13)).

19. לאמור מצטרפת חומרת עבירות האלימות בהן הורשעו הנאשמים, עבירות המחייבות לתת משקל רב יותר לאינטרס הציבורי שבמיגור תופעת האלימות, על פני האינטרס הפרטי של הנאשמים. המלצת שירות המבחן בעניינו של מאיר, אינה מעניקה משקל הולם לשיקולי הגמול, ההלימה וההרתעה ומכאן, שאין מקום לקבלה.

הרשעת שני הנאשמים תיוותר על כנה.

מתחם העונש ההולם:

20. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעקרון ההלימה. העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב לחוק העונשין). לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

21. הנאשמים פגעו במעשיהם בערך החברתי רם המעלה - זכות האדם להגנה על שלומו ועל שלמות גופו וזכותו לתחושת בטחון בכל מקום בו הוא נמצא. זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד, שאין להתיר לאיש לפגוע בה. על מנת למגר את תופעת האלימות, נקבע לא אחת כי על בתי המשפט לקבוע רף ענישה מחמיר.

אלימות מובילה לטשטוש אמות המוסר החברתיות, לסיכון שלמות הגוף וכן, לאובדן הבטחון וזריעת פחד ומורא בלב

הציבור. נוכח התגברות תופעות של פתרון סכסוכים בכח הזרוע, בשנים האחרונות ישנה מגמת החמרה בעונשים הנגזרים על נאשמים המורשעים בעבירות אלימות קשות. בכגון דא, בתי המשפט מצווים להעביר מסר עונשי ברור, שיתרום לעקירת תופעה פסולה זו מן השורש. יפים לעניין זה דברי כב' בית המשפט העליון בע"פ 5641/09 מדינת ישראל נ' ברזנסקי (22/03/10):

"תופעה נוראה זו אשר פשתה בארצנו כאש בשדה קוצים מחייבת את כל הגורמים לתת ידם למלחמת חורמה באלימות המכרסמת ביסודות חברתנו הדמוקרטית. במסגרת זו שומה על בתי המשפט להכביד את הענישה על עבריינים אלו. "חברתנו הפכה להיותה חברה אלימה, ותרומתו של בית-המשפט למלחמה באלימות היא בהטלת עונשים ראויים" (ע"פ 5753/04 מדינת ישראל נ' רייכמן ([פורסם בנבו], 7.2.2005), יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד" (ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן ([פורסם בנבו], 10.11.2009))."

22. הנאשמים פגעו במעשיהם בערכים החברתיים המוגנים במידה לא מבוטלת, וזאת, בשים לב לתקיפה המשותפת את המתלוננים והשימוש בגז מדמיע. מאידך גיסא, החבלות למתלוננים לא היו חמורות במיוחד.

23. הערך המוגן אשר נפגע כתוצאה מביצוע עבירת האיומים בה הורשע מאיר הוא שמירה על שלווה נפשו ובטחונו של הפרט. הפגיעה בערך המוגן ממשית, אך מבלי לגרוע מחומרת הדברים, אינה ברף העליון.

24. בקביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצעו הנאשמים, בית המשפט יתחשב בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ובכללן חלקם היחסי של הנאשמים באירוע- כאשר למאיר אחריות גדולה יותר והיקף מעורבותו רב ממעורבותו של אלירן; הנזק שנגרם למתלוננים מביצוע העבירה; יכולת הנאשמים להבין את הפסול שבמעשיהם ויכולתם להימנע ממעשה העבירה. מנגד, לאירוע לכאורה לא קדם תכנון מוקדם.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בתיקי אלימות ברף דומה, מעלה כי על נאשמים הוטלו עונשים במנעד רחב, החל ממאסר מותנה ועד למאסר בפועל, אשר במקרים המתאימים יכול והמאסר ירוצה בעבודות שירות, בנוסף לרכיבי ענישה נלווים הכוללים צו של"צ, קנס, התחייבות ופיצוי למתלוננים.

25. בשים לב למידת הפגיעה בערך המוגן, נסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת, מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ועונשים נלווים, למאסר בפועל לתקופה של עד 10 חודשים. לגבי עבירת האיומים, מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה לבין 6 חודשי מאסר, הניתנים במקרים המתאימים לריצוי בדרך של עבודות שירות.

26. הצדדים תמימי דעים שיש להשית על הנאשמים צו של"צ ופיצוי למתלוננים, אך נותרו חלוקים בשאלה אם יש להטיל על הנאשמים גם מאסר על תנאי.

העונש המתאים:

מאיר כהן:

27. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בית המשפט רשאי להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ככל שסבר כי ראוי לתת להן משקל בנסיבות המקרה. בהתאם, זקפתי לטובת מאיר את העובדה שהוא נעדר עבר פלילי; את הפגיעה של העונש במאיר ובמשפחתו, כמפורט בתסקיר שירות המבחן; שיתוף הפעולה של מאיר והחיסכון בזמן השיפוטי; את התנהגותו החיובית ושומרת החוק בדרך כלל, וכן את שלוש וחצי השנים שחלפו מעת ביצוע העבירה, תקופה בה לא בוצעו ע"י מאיר עבירות נוספות.

28. שירות המבחן המליץ להטיל על מאיר צו של"צ בהיקף של 200 שעות. המדובר בענישה ברף הנמוך. עם זאת, למרות שאין מחלוקת כי המלצת שירות המבחן הינה בבחינת המלצה בלבד, ושאינן בה כדי לחייב את בית המשפט, **"תסקיר שירות המבחן הוא כלי חשוב, באמצעותו ניתן לרדת לעומקן של נסיבותיו האישיות של הנאשם ולעמוד על הגורמים, שהביאו להידרדרותו לביצוע העבירות, כמו גם לבחינה מעמיקה ומקצועית של סיכויי השיקום ודרכי השיקום. מכאן עולה, כי בנסיבות המתאימות נכון לתת להמלצות שירות המבחן משקל משמעותי ולעתים אף לאמצם. ראו: ע"פ 472/11 פלוני נ' מדינת ישראל (03/09/2012)"** עפ"ג (חי') 28110-10-15 מדינת ישראל נ' עידן דוד (17/12/15).

29. בנסיבות כאמור ובשים לב לעמדת המאשימה, אגזור על מאיר את העונשים שלהלן:

29.1. מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים. הנאשם לא ירצה עונש זה, אלא אם יעבור תוך תקופה של שלוש שנים מהיום על כל עבירת אלימות נגד הגוף.

29.2. מאסר על תנאי לתקופה של חודש. הנאשם לא ירצה עונש זה, אלא אם יעבור תוך תקופה של שנתיים מהיום על כל עבירת איומים.

29.3. שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות, בהתאם לתכנית שיכין שירות המבחן. במידה ויהא צורך לשנות את מקום ההשמה, יבצע שירות המבחן את השינוי, וידווח על כך לבית המשפט. **תכנית של"צ תוגש עד ליום 01/05/17.**

מובהר למאיר, כי במידה ולא ימלא אחר הצו, עונשו יידון מחדש.

29.4. פיצוי למתלוננים עומר ועודד בסך 500 ₪ כל אחד. פיצוי למתלוננים מוריאל ומישאל, אשר הוכו פיזית, בסך 1,000 ₪ כל אחד. הפיצוי לכל אחד מהמתלוננים ישולם ב- 6 תשלומים חודשיים, החל מיום 01/05/17.

אלירן כהן:

30. בגזירת עונשו של אלירן, זקפתי לטובתו את העובדה שהוא נעדר עבר פלילי; את הפגיעה של העונש באלירן ובמשפחתו, כמפורט בתסקיר שהוגש בעניינו; שיתוף הפעולה והחיסכון בזמן השיפוטי, וכן את שלוש וחצי השנים שחלפו מעת ביצוע העבירה, תקופה בה לא בוצעו ע"י אלירן עבירות נוספות. בשים לב לכך ששירות המבחן מצא שהעבירה משקפת סגנון חיים כוחני ותפיסת אלימות כדרך לפתרון בעיות ומנגד, את טענת הנאשם שעבר שינוי, אגזור על הנאשם ענישה הצופה פני עתיד, בצירוף צו של"צ ופיצוי למתלוננים, כמפורט להלן:

30.1. מאסר על תנאי לתקופה של 45 ימים. הנאשם לא ירצה עונש זה, אלא אם יעבור תוך תקופה של שלוש שנים מהיום על כל עבירת אלימות נגד הגוף.

עמוד 6

30.2. שירות לתועלת הציבור בהיקף של 80 שעות, בהתאם לתכנית שיכין שירות המבחן. במידה ויהא צורך לשנות את מקום ההשמה, יבצע שירות המבחן את השינוי, וידווח על כך לבית המשפט.
תכנית של"צ תוגש עד ליום 01/05/17.

מובהר לאלירן, כי במידה ולא ימלא אחר הצו, עונשו יידון מחדש.

30.3. פיצוי לארבעת מתלוננים בסך 500 ₪ כל אחד. הפיצוי ישולם ב- 4 תשלומים חודשיים, החל מיום 01/05/17.

לעיוני לעניין תכנית השל"צ ליום 01/05/17.

המזכירות תשלח העתק מהפרוטוקול לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י"א אדר תשע"ז, 09 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.